

Ho dono tot

Al costat de *M'ho quedo tot diem M'agrada tot*, i al costat de *Ho prometo tot diem Accedeixo a tot*. ¿Per què en la primera oració de cada parella el qualitatiu *tot* va reforçat amb el pronom feble *ho*, i aquest reforç, en canvi, no apareix en les dues altres oracions, i no s'hi veu necessari ni tan sols hi sembla possible? I no és pas que el mot *tot* tingui un significat diferent en unes oracions que en les altres. No és una qüestió de semàntica o significació, sinó de sintaxi, d'estructura de la frase: en *M'ho quedo tot* i *Ho prometo tot*, el quantitatiu *tot* és el complement directe del verb (si es vol, dit altrament, en forma part), però aquest mateix mot, en *M'agrada tot* fa de subjecte del verb, i en *Accedeixo a tot* fa de complement preposicional, és a dir, de complement d'objecte però introduït per una preposició. Així com els grups *tots els préssecs* o *totes les joies*, quan aquests grups són el complement directe d'un verb, no es poden reduir al terme quantitatiu, el qual, si es vol expressar, ha de figurar en l'oració com un modificador del pronom feble, i diem, per tant, *Els va agafar tots* i *Se les va vendre totes*, anàlogament els grups de valor neutre *tot això* o *tot allò de què és qüestió*, en el mateix cas, s'han de reduir al pronom *ho* amb *tot* com a modificador: *S'ho va quedar tot* i *M'ho va dir tot*. Com sabem, però, el pronom neutre *ho* no pot ser sinó complement directe del verb, i així *tot això* o *tot allò de què és qüestió* es representen per mitjà del mer quantitatiu quan han d'exercir altres funcions, com subjecte, *M'agrada tot*, o complement de règim preposicional, *Em parlen de tot*.

Seguint una lamentable tendència actual a l'omissió de certes partícules, especialment pronominals, que tant desnaturalitza i vulnera la nostra sintaxi, hi ha avui qui construeix frases com "Volen tot", "Em vaig quedar tot", "Repeteix tot", etc., que creiem que cal combatre a ultrança, en lloc de *Ho volen tot*, *M'ho vaig quedar tot*, *Ho repeteix tot*. Només es prescindeix del pronom feble *ho* en les frases passives pronominals, en què el complement directe es comporta, en certs aspectes, com si fos el subjecte de l'oració o, si es vol, es pot dir que s'hi identifica. Així, oracions com *Hom ho vol tot*, *Hom ho va adquirir tot*, o *Hom ho desprestigia tot*, esdevenen, construïdes amb l'impersonal *es*, *Es vol tot*, *Es va adquirir tot* i *Es desprestigia tot*.

Albert Jané